نفت و انرژی

امضای ۲۶۲ میلیون دلار قرارداد تولید بار اول در صنعت نفت

معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری با اعلام پیشرو بودن وزارت نفت در تولید بار اول گفت: تاکنون ۲۶۲ میلیون دلار قرارداد در زمینه تولید بار اول امضا شده است و پیش‌بینی می‌شود اجرای کامل این قراردادها بیش از ۲ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به همراه داشته باشد.

به گزارش زمان به نقل از وزارت نفت، امید شاکری در آیین گرامیداشت هفته پژوهش در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به دستاوردهای پژوهشی و فناورانه وزارت نفت اظهار کرد: از ابتدای ۱۴۰۳ تا ۶ ماه نخست امسال، بیش از ۱۵۰ پایان‌نامه ارشد و دکتری، ۱۷ فرصت مطالعاتی و پژوهانه، اعطای بورسیه دکتری در قالب بورسیه شهید تندگویان و ۳۲۰ هزار مترمربع فضا در قالب ارکان زیست‌بوم مانند پارک‌های علم و فناوری و پژوهشگاه صنعت نفت به شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه نفت اختصاص یافته است.

وی با اشاره به اینکه در مجموعه چهار شرکت تابع وزارت نفت، ۳۱۲ قرارداد پژوهشی به ارزش ۱۷۰۰ میلیارد تومان از ابتدای ۱۴۰۳ تا ۶ ماهه نخست امسال امضا شده و وزارت نفت در ارزیابی‌های ملی پژوهش و فناوری رتبه نخست را در میان دستگاه‌های اجرایی کسب کرده است، افزود: تسهیلاتی به‌منظور اشتغال‌زایی با موضوعات فناورانه در نظر گرفته شده و شرکت‌های دارای ایده و طرح فناورانه می‌توانند با تأیید صلاحیت و بررسی‌های لازم از این تسهیلات استفاده کنند که تاکنون حدود ۷ همت تسهیلات به‌منظور توسعه کسب‌وکارهای شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت شده است. بیش از یک همت تسهیلات نیز از صندوق پژوهش و فناوری وزارت نفت به شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه گسترش فناوری و کسب‌وکار داده شده است.

افزایش ازدیاد برداشت میدان‌های نفتی به همت پژوهش و فناوری

معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری با اشاره به قراردادهای کلان ۱۰ ساله با دانشگاه‌ها گفت: برای نخستین بار ۲۲ قرارداد بلندمدت به دانشگاه‌های مطرح کشور واگذار شد تا میدان‌های نفتی را مطالعه و روش‌های ازدیاد برداشت را از میدان‌های نفتی پیشنهاد کنند. یکی از این طرح‌ها، تزریق آب کم‌شور در میدان اهواز به‌منظور افزایش ازدیاد برداشت بود که پس از سال‌ها مقاومت، پایلوت این طرح به بهره‌برداری رسید و پیش‌بینی می‌شود با اجرای این پایلوت، ضریب برداشت تا ۸ درصد از میدان‌های نفتی افزایش یابد که این طرح می‌تواند نقش مورد انتظار از مدیریت‌های پژوهش و فناوری را به‌درستی ایفا کند و سبب افزایش درآمد ملی کشور شود.

شاکری با تأکید بر اینکه نقش مهندسی، پژوهش و فناوری، تسهیل‌گری در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های وزارت نفت است، تصریح کرد: تاکنون ۳۷ مورد طرح نوآورانه در فراخوان منتشرشده به‌دست ما رسیده است که این طرح‌ها از سوی کارگروه‌ها بررسی شده و چهار طرح مورد موافقت اولیه قرار گرفته تا وارد فعالیت‌های اجرایی شود. همسو با اعلام رئیس‌جمهوری مبنی بر اینکه پژوهش و فناوری باید بتواند مسائل اولیه کشور را در قالب طرح پژوهش تعریف و با همکاری دانشگاه‌ها این مسائل را حل کند، هفت مسئله اصلی با محوریت سازمان برنامه و بودجه و شورای عالی عتف در حوزه مدیریتی و اقتصادی تعریف و به دانشگاه‌ها واگذار شد که این اقدام استقبال بسیار خوب دانشجویان و دانشگاه‌ها را به همراه داشت.

وی با بیان اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های مختلف نفش و حضوری پررنگ دارند و می‌توانند نیازهای کشور را در زمینه ساخت اقلام راهبردی، بهینه‌سازی مصرف انرژی و احیای چاه‌های کم‌بازده پاسخگو باشند، تصریح کرد: هم‌اکنون بیش از ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان در صنعت نفت فعال شده‌اند و به این شرکت‌ها بیش از ۲۰۰۰ قرارداد واگذار شده است که نشان می‌دهد موضوع تولید داخل و دانش‌بنیان سهم قابل توجهی در نیازهای صنعت نفت دارد.

وزارت نفت؛ پیشرو در تولید بار اول

معاون وزیر نفت در امور مهندسی، پژوهش و فناوری با تأکید بر اینکه فناوری ایرانی می‌تواند حتی در شرایط سخت تحریم جایگزین شود و نیازهای داخلی را برطرف کند، گفت: تولید بار اول از جمله موضوعاتی است که وزارت نفت هر ساله در آن پیشرو بوده است و از مجموع ۵۰۰ میلیون دلار مصوبات ملی، بیش از ۴۰۰ میلیون دلار مربوط به وزارت نفت و شرکت‌های تابع بوده است. همچنین تاکنون ۲۶۲ میلیون دلار قرارداد در زمینه تولید بار اول امضا شده است و پیش‌بینی می‌شود اجرای کامل این قراردادها بیش از ۲ میلیارد دلار صرفه‌جویی ارزی برای کشور به همراه داشته باشد.

شاکری با تأکید بر اینکه اعتماد مدیران صنعت نفت به توان داخلی و شرکت‌های دانش‌بنیان، زمینه‌ساز افزایش تولید نفت، ارتقای فناوری و حضور محصولات ایرانی در بازارهای جهانی شده است، اظهار کرد: وزارت نفت با تعریف مسائل اساسی کشور در حوزه‌های مدیریتی و اقتصادی و ارائه آنها به دانشگاه‌ها، به‌دنبال استفاده بیشتر از ظرفیت علمی کشور برای حل چالش‌های صنعت نفت است.

" زمان " تاثیر جهش نرخ ارز بر خودرو را بررسی کرد:

بازار خودرو نیازمند مداخله هوشمند دولت

عضو کمیسیون صنایع و معادن تأکید می کند؛دولت باید از بنگاه‌داری فاصله گرفته و با سیاست‌گذاری هوشمندانه، از ابزارهایی چون تعرفه واردات و شفافیت ارزی برای مهار قیمت‌ها و افزایش رقابت بهره گیرد.

به گزارش محبوبه بیدکی خبرنگار زمان، طی سال‌های اخیر، بازار خودرو در کشور با چالش‌های ساختاری متعددی روبه‌رو بوده است؛ از آشفتگی در نظام قیمت‌گذاری گرفته تا مشکلات عرضه و ناتوانی در ایجاد رقابت واقعی میان خودروسازان، در چنین شرایطی، نقش دولت به‌عنوان سیاست‌گذار کلان اقتصادی و تنظیم‌کننده بازار بیش از هر زمان دیگر اهمیت می‌یابد.

بدون تردید هدف اصلی دولت باید حفظ تعادل میان منافع تولیدکننده و حقوق مصرف‌کننده از طریق تدوین سیاست‌های هوشمندانه و منعطف باشد. اما در این زمینه سیدجواد حسینی‌کیا، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، بر این باور است که؛ دولت نباید در قامت یک بنگاه‌دار ظاهر شود، بلکه باید به‌عنوان نقش‌آفرین اصلی در سیاست‌گذاری صنعتی عمل کند.به گفته وی، ابزارهایی چون تعرفه واردات، جایگاه ویژه‌ای در اصلاح ساختار بازار خودرو دارند و می‌توانند تنظیم‌کننده رفتار خودروسازان داخلی باشند. اما از سویی دیگر،هر زمان که تولیدکنندگان داخلی در ارائه خودروهای کیفی و اقتصادی ناتوان شوند یا قیمت‌ها از سطح رقابتی خارج گردد، دولت می‌تواند از سلاح تعرفه واردات برای بازگرداندن تعادل به بازار استفاده کند. وی ادامه می دهد؛ چنین سیاستی در راستای حمایت از مصرف‌کنندگان و ارتقای کیفیت تولید داخلی طراحی می‌شود و نه صرفاً برای افزایش درآمد تعرفه‌ای دولت. حسینی‌کیا با اشاره به وضعیت کنونی بازار یادآور می‌شود؛ بیش عرضه و تقاضا هنوز ناترازی محسوسی وجود دارد. از این رو، ورود محدود خودروهای خارجی می‌تواند به عنوان ابزار مداخله‌ای کوتاه‌مدت برای تثبیت بازار عمل کند و در واقع، واردات کنترل‌شده نه‌تنها نیاز واقعی بازار را پاسخ می‌دهد، بلکه به کاهش دلالی و کنترل قیمت‌های غیرمنطقی نیز می‌انجامد. این عضو کمیسیون صنایع و معادن معتقد است؛ دولت باید ابتدا توان ارزی خود را برای واردات مستقیم خودرو ارزیابی کند،اگر این پتانسیل وجود ندارد، لازم است سازوکاری شفاف برای حضور فعالان بخش خصوصی و صادرکنندگان در فرآیند واردات فراهم شود. این نماینده مجلس تاکید می کند؛ در این مدل، بنگاه‌هایی که منبع ارزی مشخص و قانونی دارند، می‌توانند بخشی از ارز صادراتی خود محدود است، اما در مقابل، نوسانات نرخ ارز به‌طور مستقیم بر بهای خودروهای وارداتی سایه می اندازد، هرچه نرخ ارز افزایش یابد، هزینه نهایی تولید و واردات بالا می‌رود و این افزایش به مرور زمان اثرات غیرمستقیم خود را بر بازار خودروهای داخلی نیز برجای می‌گذارد./

در نهایت، تنظیم بازار خودرو نیازمند هماهنگی میان سیاست‌های ارزی، صنعتی و انرژی کشور است، اگر دولت بتواند با اتخاذ سیاست‌های هوشمندانه، واردات هدفمند، شفافیت ارزی و تقویت تولید رقابتی داخلی را همزمان پیش ببرد، نه‌تنها ثبات در بازار خودرو حاصل می‌شود، بلکه اعتماد عمومی به سیاست‌گذاری صنعتی کشور نیز تقویت خواهد شد.

mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

شرط واقعی شدن دستمزد کارگران

از نگاه کارشناسان برای آنکه دستمزدها به سمت واقعی شدن بروند باید از طریق شاخص‌هایی مثل کنترل قیمت اجارها و مسکن و اختصاص واهای ودیعه مسکن به دهک‌های ضعیف جامعه اقدام کرد تا شرایط اقتصادی تثبیت شود.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، کارشناسان و فعالان حوزه کار اصلی‌ترین راهکار تقویت معیشت کارگران را افزایش حداقل دستمزدها متناسب با نرخ تورم و هزینه‌های سبد معیشت می دانند. آنها معتقدند این افزایش باید متناسب با نرخ تورم صورت گیرد تا کارگران بتوانند حداقل نیازهای خود را تامین کنند. درعین حال مقامات کارگری تاکید دارند که برای کاهش فاصله بین دستمزد و تورم باید سیاست‌های کنترل و کاهش قیمت کالاهای اساسی اتخاذ شود. درحال حاضر کارگران در تامین معاش و نیازهای اساسی خود با مشکلات عدیده روبه رو هستند زیرا افزایش هزینه‌ها بیشتر از توان مالی آنهاست و آنها مجبورند به دلیل جهش قیمتی که در برخی کالاها ایجاد شده و کفاف هزینه‌های روزمره را نمی‌دهد به کار در مشاغل دیگر روی بیاورند. کاهش قدرت خرید کارگران نیز باعث شده تا دستمزد فعلی جلوگیری هزینه‌های معیشت خانوارهای کارگری نباشد.

حمید حاج اسماعیلی - کارشناس حوزه کار - می گوید: ماده ۴۱ قانون کار، تکلیف حداقل دستمزد و معیارهای تعیین آن را صراحتا مشخص کرده است بنابر این نحوه تعیین دستمزد کارگران در کشور بر مبنای ماده ۴۱ قانون کار است و به لحاظ قوانین و استانداردهای بین‌المللی نیز در بسیاری از کشورهای دنیا مزد حداقلی اجرا می‌شود. وی ادامه داد: اگرچه روش‌های دیگری هم برای تعیین دستمزد وجود دارد ولی روش معمول که در بیشتر کشورها اجرا می‌شود، تعیین حداقل مزد است و در کشور ما هم در قانون کار بحث حداقل دستمزد در ماده ۴۱ اشاره شده است.حاج اسماعیلی معتقد است برای آنکه دستمزدها به سمت واقعی شدن بروند باید از طریق شاخص‌هایی مثل کنترل قیمت اجارها و مسکن و دادن وامهای ودیعه مسکن به دهک‌های ضعیف جامعه اقدام کرد تا شرایط اقتصادی تثبیت شود. به گفته این کارشناس حوزه کار در شرایط فعلی اقتصاد، دستمزد گروه‌های حقوق بگیر باید به صورت واقعی و بر مبنای هزینه‌های روز زندگی پرداخت شود. در روزهای اخیر وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حاشیه جلسه هیأت دولت درباره میزان افزایش حقوق کارگران در سال ۱۴۰۵ گفت:۸ دی ماه با حضور کارفرمایان و همچنین نمایندگان تشکل‌های کارگری نشستی برگزار می‌کنیم و آنجا نظرات مختلف را بررسی خواهیم کرد.وی افزود: قانونی هم در مجلس در حال بررسی است که بر اساس آن باید حداقل به اندازه تورم، افزایش حقوق انجام شود که آن را هم مدنظر قرار می‌دهیم و پس از بررسی همه این موارد، مشخص می‌شود به چه شکلی می‌توان موضوع را با کارگران و کارفرمایان پیش برد. مقامات کارگری با توجه به آنکه تورم تاثیر قابل توجهی در کاهش قدرت خرید کارگران دارد، معتقدند در راستای اصلاح فرمول تعیین مزد کارگران، دستمزدها باید سالی ۳ بار افزایش یابد زیرا کارگران همانند سایر اقشار جامعه در کنار هزینه‌های اصلی زندگی نیازمند تامین هزینه‌هایی مانند آموزش، بهداشت، درمان و سایر هزینه‌های جاری هستند و دستمزد حداقلی کفاف تأمین این هزینه‌ها را نمی دهد. طبق گفته نمایندگان کارگری هفته آینده اولین جلسه کمیته دستمزد برگزار خواهد شد. کمیته دستمزد همه ساله با هدف تعیین هزینه‌های سبد معیشت خانوارهای کارگری و بررسی وضعیت اقلام خوراکی و غیرخوراکی کارگران در طول یکسال برگزار می‌شود و پس از بررسی و آنالیز قیمت کالاهای مصرفی کارگران با توافق میان اعضا طی جلسه سبد معیشت اعلام و مبنای مذاکرات و تعیین دستمزد سال آینده کارگران قرار می گیرد.

قدرت خرید مردم بازیگر اصلی بازار مسکن شد

نایب رئیس اتحادیه املاک گفت : امسال نوروز تعیین‌کننده بازار مسکن نیست و قدرت خرید مردم مسیر معاملات را مشخص می‌کند؛ تقاضا محتاط شده و بازار بدون هیجان پیش می‌رود.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، سمانه محرمی، نایب‌رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک با اشاره به وضعیت فعلی بازار مسکن تهران اظهار کرد: بازار امروز دارای آرامش ظاهری است، اما اطلاعات دقیق در دسترس ما قرار ندارد. به طور کلی نه هیجانی وجود دارد و نه جهش عجیب در قیمت‌ها رخ خواهد داد. وی افزود: مردم از پشت پرده بازار اطلاع دقیقی ندارند. سال‌ها تریبون اطلاعاتی در دست مشاوران املاک بود و به عنوان بخش خصوصی، سامانه ملی اطلاعات مدیریت معاملات املاک و مستغلات کشور تحت نظر اتحادیه مشاوران املاک قرار داشت و اطلاعات شفاف و بدون واسطه در اختیار مردم گذاشته می‌شد.محرمی بیان کرد: از زمانی که سامانه‌های خودنویس وزارت راه و شهرسازی و سامانه کاتب برای کانون سردفتران و سازمان ثبت راه‌اندازی شد، دسترسی مردم و مشاوران به اطلاعات شفاف قطع شده است. این سامانه‌ها در اختیار ما نیست و نمی‌توانیم اعداد و ارقام دقیق را در اختیار مردم قرار دهیم. او ادامه داد: در حال حاضر مردم تنها از طریق پلتفرم‌ها می‌توانند قیمت‌های پیشنهادی را مشاهده کنند، نه قیمت واقعی معاملات. این امر شفافیت اطلاعاتی را کاهش داده و تصمیم‌گیری مصرف‌کنندگان را دشوار کرده است.نایب‌رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک تصریح کرد: در ماه‌های اخیر وضعیت بازار مسکن در تهران نشان‌دهنده رکود عمیق نبوده است، اما رونق پرشتابی نیز مشاهده نمی‌کنیم. آرامش نسبی در بازار برقرار است، اما کاهش شفافیت اطلاعات باعث شده تحلیلگری دقیق و تصمیم‌گیری هوشمندانه برای مردم و مشاوران دشوار شود. محرمی یادآور شد: با توجه به این محدودیت‌ها، بازار مسکن نیازمند دسترسی شفاف و واقعی به اطلاعات است تا مردم بتوانند بر اساس داده‌های واقعی، تصمیمات اقتصادی مناسبی اتخاذ کنند.وی با اشاره به وضعیت بازار مسکن در آستانه عید نوروز گفت: فصل اجاره و خرید و فروش در نیم‌سال اول و به ویژه ماه‌های بهمن همواره فعال بود و افراد ترجیح می‌دادند در خانه‌های نو خود سکونت داشته باشند، اما امسال بازیگر اصلی بازار دیگر نوروز نیست و دیگر سنت خرید در این زمان تعیین‌کننده نیست. این مقام صنفی تأکید کرد: امروز عامل اصلی تعیین‌کننده، قدرت خرید مردم است. تقاضای خرید به صورت آرام، محتاط و محافظه‌کارانه ادامه دارد، زیرا بازارهای موازی با سودهای جذاب وجود دارد و بسیاری ترجیح می‌دهند در آن بازارها سرمایه‌گذاری سودآور انجام دهند تا خرید امن مسکن. محرمی ادامه داد: اگر واقعیتین باشیم، خرید مسکن امن و بدون ریسک است، اما قدرت خرید مردم به دلیل تورم کاهش یافته و آن‌ها نمی‌توانند خرید مطلوب خود را انجام دهند. در نتیجه، مردم دیگر مجبور به خرید هر خانه‌ای نیستند و مجبور می‌شوند تصمیم بگیرند که چگونه و چه خانه‌ای بخرند. وی بیان کرد: این شرایط باعث می‌شود خریداران به سراغ واحدهای کوچک‌تر بروند یا محله‌های غیر از محله مطلوب خود را انتخاب کنند. با این حال، انتظار می‌رود بخشی از تقاضای فصلی در این ایام همچنان اتفاق بیفتد و فصل رونق نسبی در بازار ادامه داشته باشد. نایب‌رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک افزود: در نتیجه، افزایش معاملات بیشتر در بخش اجاره و واحدهای کوچک و مصرفی قابل پیش‌بینی است و باید گفت اکنون قدرت خرید خانوارها، عامل اصلی تعیین‌کننده تحرک بازار مسکن به جای مناسبات تقویمی شده است. محرمی با اشاره به افزایش قیمت‌های پیشنهادی در بازار مسکن گفت: قیمت‌های پیشنهادی افزایش یافته، اما بازار این قیمت‌ها را در عمل تأیید نمی‌کند. افزایش هزینه مصالح ساختمانی، متریال، عوارض، تعرفه‌های نظام مهندسی و هزینه‌های نیروی کار، به‌ویژه پس از مهاجرت اتباع، طبیعی است که فشار افزایشی بر قیمت تمام‌شده ساخت وارد کند. وی اظهار کرد: همان‌طور که اجزای ساده یک محصول با افزایش هر مؤلفه گران‌تر می‌شود، در ساختمان هم با افزایش هر جز، انتظار رشد قیمت وجود دارد، اما عامل اصلی تعیین‌کننده در شرایط فعلی، قدرت خرید مردم است. ممکن است قیمت‌ها روی کاغذ رشد کند، اما این رشد در معاملات واقعی چندان قابل تأیید نیست.نایب‌رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک ادامه داد: بازار مسکن با قیمت بالا نمی‌رود، بلکه با معاملات بالا می‌رود. رونق به معنای افزایش قیمت نیست، بلکه به معنای افزایش حجم معاملات است. بازار به طور طبیعی انتظار تورم دارد، اما در شرایط فعلی، تورم مؤثر در معاملات دیده نمی‌شود و مردم دقیقا بر اساس بودجه خود اقدام به خرید می‌کنند.وی یادآور شد: این وضعیت باعث شده انتخاب خریداران از مرکز به حاشیه، از شمال به جنوب شهر و از واحدهای ۸۵ متری به ۵۵ متری تغییر کند. این انتخاب، انتخاب دلخواه مردم نیست، بلکه نوعی مهاجرت قیمتی و اجباری است. اگر بازار مسکن تثبیت نشود، نتیجه آن فقط کاهش سطح زندگی خانوارها خواهد بود. محرمی با اشاره به میانگین قیمت مسکن بیان کرد: در این زمینه نمی‌توان نظر دقیق داد، زیرا داده‌های رسمی به هیچ عنوان در اختیار بخش خصوصی قرار ندارد. پیش‌تر این اطلاعات در سامانه املاک و مستغلات اتحادیه مشاوران املاک موجود بود، اما با راه‌اندازی سامانه‌های کاتب و خودنویس، این دسترسی به طور کامل از این بخش سلب شده است.این مقام صنفی ادامه داد: به همین دلیل، هر اظهار نظری درباره قیمت‌ها صرفا بر اساس داده‌های میدانی و مشاهدات محدود است و مبنای علمی و تحلیلی ندارد. امروز هیچ دسترسی شفافی به حجم معاملات، میزان رونق یا رکود، تغییرات قیمت در مناطق مختلف یا تحولات بخش اجاره وجود ندارد.نایب‌رئیس دوم اتحادیه مشاوران املاک خاطرنشان کرد: با این حال، بر اساس مشاهدات بازار می‌توان گفت در شرایط فعلی، واحدهای کوچک مصرفی برنده اصلی بازار خرید و فروش هستند، نه برای سوداگری، بلکه برای انجام یک خرید حداقلی و ممکن. در مقابل، واحدهای نوساز و بزرگ به دلیل کاهش قدرت خرید، کمتر مورد معامله قرار می‌گیرند.وی گفت: پرفروش‌ترین فایل‌های بازار، کوچک‌ترین واحدها هستند و این به معنای علاقه مردم به خانه‌های کوچک نیست، بلکه نشان‌دهنده کوچک شدن توان مالی خانوارهاست. معاملات وجود دارد، اما نفس‌های بازار کوتاه شده است؛ نه رونق واقعی داریم و نه رکود عمیق، بلکه بازار وارد فاز بقا شده است. محرمی در پایان خاطرنشان کرد: در این شرایط، بخشی از سرمایه‌های خرد مردم به دلیل جذابیت بازارهای موازی مانند طلا و ارز، از مسیر امن بازار مسکن خارج و وارد فضاهای سوداگری می‌شود؛ مسئله‌ای که خود می‌تواند به تضعیف بیشتر ثبات بازار مسکن منجر شود.

نگاه روز

برخورد با فروشندگان، راه علاج گرانفروشی است؟

زهرا علی‌اکبری

معاون اول رییس‌جمهوری دستور برخورد قاطع با فروشندگانی که ضوابط و شرایط را رعایت نمی‌کنند صادر کرد.

محمدرضا عارف به نهادهای نظارتی از جمله سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ،اتاق اصناف و تعزیرات حکومتی جهت برخورد قاطع با فروشندگانی که رعایت شرایط و ضوابط را نمی‌کنند ابلاغ کرد.این اولین بار نیست در مبادی افزایش قیمت‌ها دستوراتی از سوی بالاترین مقامات اجرایی کشور برای مقابله با فروشندگان اعلام می‌شود. این رویه که مبارزه با گرانی نام دارد رویه‌ای تکراری است که سالیان طولانی در دستور کار قرار گرفته اما نتیجه‌ای از همواره افزایش قیمت‌ها بوده است. برخی کارشناسان معتقدند در چنین برنگاه‌هایی سیاستگذاران به این نتیجه می‌رسند که امکان مقابله دستوری با افزایش قیمت وجود دارد. این در حالی است که رشد تورم در اقتصاد زمینه‌ساز افزایش قیمت‌ها می‌شود و تمرکز بر گرانفروشی به جای مقابله با تورم و از بین بردن ریشه‌های آن هیچ‌گاه نتوانسته است اقتصاد ایران را در نقطه‌ی مطلوبی قرار دهد. در روزهای پایانی اسفند سال گذشته نیز مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور با انتقاد از افزایش قیمت‌ها در بازار محصولات کشاورزی، به ضعف در کنترل بازار، به‌عنوان علت اصلی این پدیده اشاره کرد. در همین رابطه، پزشکیان خطاب به حاضران در جلسه این پرسش را مطرح کرد که برای این گرانی‌ها باید یقه چه‌کسی را بگیریم؟ همان زمان بسیاری از کارشناسان هشدار دادند که مهار قیمت‌ها در حلقه‌ی پایانی توزیع کارآمدی ندارد و لازم است موتور تولید تورم که افزایش نقدینگی و کسری بودجه مزمن در اقتصاد ایران است خاموش شود. به نظر می‌رسد برخورد با حلقه‌ی پایانی اما ساده‌ترین راه برای مدیریت بازار باشد این در حالی است که در اقتصاد متورم مدیریت بازار راهی تکراری و بی‌فایده تلقی می‌شود.از سال ۱۳۵۸ اولین ستادهای مقابله با گرانفروشی در ایران تشکیل شد. پلاکاردهایی که بر سر در مغازه‌هایی که بر زعم بازرسان اجناس‌شان را گران می‌فروختند نصب می‌شد دارای این نکته بود که گرانفروش ضد انقلاب است. در این دوره حتی برخی با جرائمی نظیر گرانفروشی در ملاعام و در خیابان شلاق خوردند تا بلکه دولت بتواند از این طریق مانع از بالا رفتن قیمت کالاها و اجناس شود. در عمل اما قیمت‌ها در بلندمدت راه خود را رفته‌اند و دستورات مقامات نتوانسته است میل به بالا رفتن را از میان ببرد. در هشتم شهریور ۱۳۵۸، تصاویری از اجرای حکم شلاق دو تن از کسبه گران فروش در ملاء عام توسط آموشیدپرس ثبت شد که فیلم‌های آن هنوز موجود است. با این حال روند افزایشی تورم در این سال‌ها به رغم دستورات ابلاغی همچنان تداوم داشته است. سید ابراهیم رییسی نیز بارها دستوراتی را برای کنترل قیمت‌ها صادر کرد. در فروردین ماه سال ۱۴۰۱ وقتی موضوع مهم تورم به جلسات دولت نیز رسیده بود، وی از اقدامات دولتش در حوزه‌ی اقتصاد دفاع کرده و عامل مهم گرانی را عملکرد دولت پیشین اعلام کرد . با این حال در بیست و چهارمین روز فروردین رییس دولت سیزدهم با ابراز نارضایتی از گرانی کالاهای اساسی، به دستگاه‌های نظارتی دستور داد پشت پرده گرانی‌های اخیر را بررسی و دلایل آن را شناسایی کنند و به وزرای اقتصادی دولت تأکید کرد اقدامات لازم برای تنظیم بازار و کنترل قیمت‌ها را در دستور کار قرار دهند. نکته اینجاست که مرداد همان سال رکورد تورم غذا در ایران شکسته شد چرا که به رغم دستورات صادره با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ، موسوم به حراجی اقتصادی، نرخ تورم غذا رکوردهای عجیبی را شکست .رییسی حتی برای مهار قیمت خودرو نیز در دوره خود دستورات ویژه صادر کرد اما در نهایت زور تورم و واقعیات اقتصادی بر دستور چربید و قیمت‌ها روندی افزایشی را تجربه کرد. این تجربه را دولت یازدهم و دوازدهم نیز آزموده بود. حسن روحانی بارها دستوراتی با این مضمون صادر کرد. تا مهرماه سال ۱۳۹۹، هشت دستورالعمل برای با قید فوری، با هدف کنترل قیمت و مقابله با گرانی از سوی رییس دولت دوازدهم صادر شد . در سال ۱۳۹۹ نیز ایران با افزایش فزاینده تورم تحت تاثیر کرونا، تحریم نفتی، خروج آمریکا از برجام و تشدید تحریم‌ها بود. محمود احمدی نژاد، رییس دولت‌های نهم و دهم نیز این راه تکراری را برای مقابله با گرانی رفت. در دولت محمود احمدی نژاد حتی فردی به نام «جمشید بسم‌الله» به عنوان عامل اصلی افزایش قیمت دلار در بازار دستگیر شد اما در نهایت نرخ دلار تن به دستورات ابلاغی دولت وقت نداد.

در شرایطی که سخنگوی اتاق اصناف صراحتا تاکید دارد که قیمت‌ها در سه ماه چهار بار افزایش یافته است، بار دیگر دستورالعملی تکراری برای مقابله با گرانی صادر شده است. این در حالی است آن‌چه اقتصاد ایران در حال حاضر با آن روبه‌روست تورم است نه گرانی. حتی آمارهای مرکز آمار ایران نیز نشان از افزایش نرخ تورم نقطه به نقطه به کانال ۵۰ درصد دارد. در این فضا اقدامی تکراری برای یک درد مزمن بی‌تردید نتیجه‌ای تکراری در بر خواهد داشت . نتیجه‌ای که می‌توان «هیچ» دانست.

Alborz.payam@gmail.com

خبر

انتقاد از انفعال تیم اقتصادی دولت

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: قیمت کالاهای اساسی روزبه روز در حال افزایش است و هیچ مسئولی هم پاسخگوی این موضوع نیست

به گزارش زمان به نقل ازخانه ملت، روح الله ایزدخواه به نوسانات ارزی و گرانی کالاهای اساسی اشاره کرد و گفت: متاسفانه، افزایش قیمت کالاهای اساسی روزبه روز در حال افزایش است و هیچ مسئولی هم پاسخگوی این موضوع نیست، البته در سایر مسائل هم این بی تفاوتی دیده می شود. وی افزود: اکنون در بازار ارز و طلا شاهد سیر صعودی قیمت‌ها هستیم و این تلاطمات تاثیر خود را بر اقلام دیگر هم می گذارد ولی با همین حال می بینیم که وزارت اقتصاد و بانک مرکزی فقط نظاره گر هستند و هیچ گام مثبتی برای کنترل نرخ ارز و طلا بر نمی دارند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس بیان کرد: از بزرگترین ضعف های دولت فعلی این است که نسبت به افزایش نرخ تورم بی تفاوت بوده و تدبیری هم برای مهار تورم از سوی تیم اقتصادی دولت دیده نمی شود و انفعال در میان آنها مشهود است، زیرا اگر چنین نبود وضعیت بازار به این شکل رقم نمی خورد. این نماینده مردم در مجلس اظهار کرد: وقتی اختلاف میان اعضای تیم اقتصادی دولت وجود دارد انتظاری نیست که مشکلات هم حل شوند؛ بنابراین در صورتی مسائل اقتصادی برطرف می شوند که هماهنگی میان اعضای اقتصادی دولت دیده شود که الان اینگونه نیست و از سویی هم باید با کار کارشناسی به دنبال حل موضوعات اقتصادی باشند.